

REBOLUSYONARYO A DYARYO TI UMILI ITI AMIANAN-LAUD A LUZON

DANGADANG

ENERO 21, 2005

TAWEN 19 BLG. 2

IPÁSA NO MABÁSA

LINAON

Seksyon Medikal **5**

Pidbak **7**

Damag ken Adal **9**

Umili ti Kalinga

UMAD-ADU DAGITI KASO ti ranggas militar ti 21st IB ti Philippine Army iti Kalinga. Gapu ditoy, bumarbara met ti pungtot ti sapa sap nga umili, agráman dagiti lokal nga opisyaales ti Balbalan ken Pinukpuk.

Adda tallo nga HQ ti Army (501st Bde iti Calanan, Tabuk, 21st IB iti Bantay, Tabuk, ken 77th iti Pinukpuk). Malaksid kadagitoy adu pay dagiti detatsment ken *patrol base* ti Army ken CAFGU, kas makita iti tsart.

Munisipalidad	Detatsment ken Patrol Base	CAFGU
Balbalan	4	197 katao
Pinukpuk	12	356 katao
Tabuk	6	119 katao
Pasil	3	104 katao
TOTAL	25	776 plus

KONTRA iti berdugo a 21st IB

Kaaduan kadagiti CAFGU ket puersado a nirekrut ti Army babaen iti panagkota iti kada barangay, pammutbuteng (suspetsaen da ti saan a kumuyog), ken panangiyawis iti nakabasbassit nga alawans (SA). Dagiti CAFGU ket mamandaran kas gayd, babaunen, ken kalasag kadagiti operasyon ti Army.

Kasta met a puersado ken labsing iti pagayatan ti umili ti panangipakat da kadagitoy a detatsment ken *patrol base*. Makalapped dagitoy iti nawaya a panaggaraw ti umili para iti sosyo-ekonomiko ken kultural a biag da.

Sumaganad dagiti panaglabsing ti 21st IB kadagiti pangtao a karbengan ti umili idi maudi a paset ti 2004.

Iligal a panagaresto ken detensyon

Idi Agosto 12, 2004, nagoperasyon idia y Bonnong, Wagod, Pinukpuk ti 16 soldados ti Bravo Coy ti 21st IB nga indauluan da 2Lt. Eric G. Bulatao ken 2Lt. Omar Wynn M. Gonato. Agarup 10:00 iti agsapa, kinubkob da ti balay ni Dionisio Abbacan Miguel.

Batay kadagiti espiya ti Army, ditoy kano a balay ti nagbasean ti maysa a babae a kameng ti NPA, ngem awan ti kastoy a nadanonan da.

Imbes ket kellaat a tiniliw da ni Victoria "Vicky" Miguel, agtawen ti agarup 30, balasang, ken maysa kadagiti putot ni Dionisio. Dagus nga impan dagiti soldado ni Vicky iti *command post* ti Bravo Coy idia y Tappo, Apatan, Pinukpuk para iti taktikal nga interrogasyon (TI).

Sinurot da Barangay Kagawad Rosendo Bakidan ken Lakay Dekol Miguel ni Vicky iti *command post*. Pinaneknekan da a ni Vicky ket saan a kameng ti NPA. Kiniddaw da a wayawayaan dagiti soldado ni Vicky. Gapu ditoy, winayawayaan dagiti soldado ni Vicky. Inrason da a "mistaken identity" (napagkamalian da) kano gayam ni Vicky.

Iligal a panagaresto, detensyon, ken puersado nga interrogasyon

Ni Dionisio Bangngayon, agtawen ti 46, mannalon, ket iligal nga inaresto ti Army iti 10:45 iti agsapa ti Oktubre 21, 2004 idi simmangpet isuna iti balay na idia y Sitio Butol, Apatan, Pinukpuk. Naggapu ni Bangngayon iti panagbagkat iti pagay iti umá na. Tiniliw isuna dagiti 12 soldado iti panangidaulo ni Capt. Leandro Adena, CO ti Bravo Coy ti 21st IB. Sinuspetsa da ni Bangngayon a kameng ti NPA. Awan ti *warrant of arrest* da a nangtiliw kenni Bangngayon.

Kalpasan ti iligal a panagaresto kenkuana, impan da isuna iti *command post* ti Bravo Coy idia y Tappo, Apatan. Puersado nga inimestigar da ni Bangngayon nga awan ti tulong ti abogado. Kabigatan na, impan da isuna iti HQ ti 21st IB idia y Bantay, Tabuk. Intultuloy da ti puersado nga imbestigasyon kenkuana. Impilit da nga ipaakseptar nga isuna ket agbakkasyon nga NPA.

Iti kinaagpayso na, ni Bangngayon ken sibilyan, naasawaan, ken addaan innem a putot nga uubbing. Masikog pay ni misis na. Dati a kameng ti NPA ni Bangngayon idi 1986, ngem nagsubli isuna iti

Ti **DANGADANG** ket rebolusyonaryo a dyaryo ti umili iti Amianan-Laud a Luzon. Kas dyaryo ti umili, ditoy a maipablaak dagiti kinapudno a laplappedan ken kalkaluban dagiti agturturay a dasig. Ditoy a maammuan tayo dagiti damag ken impormasyon a saan a rumrummuar kadagiti dyaryo, radyo, ken pagiwarnak a kontrol dagiti managgundaway ken manangidadanes a dasig.

Ti **DANGADANG** ket rummuar dua a daras kada bulan iti tarabay ti Partido Komunista ti Pilipinas. Tapno naan-anay nga agserbi daytoy kas boses ti umili, dawaten mi nga ipatulod yo dagiti damdamag, komentaryo, kanta, iskit, daniw, drowing, ken dadduma pay a kayat yo a maipablaak. Kasta met a silulukat kami iti aniaman a dillaw, obserbasyon, ken singasing.

Pagtitinnulongan tayo a padur-asen ti **DANGADANG**. Ti lima a piso a presyo ti dyaryo tayo ket bassit a boluntaryo a donasyon tapno masuportaan ti agtultuloy a panagruar na.

baryo kas sibilyan idi 1992 tapno asikasuen ti dakkel a pamilya na. Ammo ti intero nga umili ti Apatan daytoy. Gapu ta nagtultuloy a napudot ti nagan na iti AFP, kanayon met nga umat-atras ken aglemmeng ni Bangngayon tunggal adda operasyon ti Army iti baryo da.

Iligal a panagaresto

Ni Linggayo Masadao ket agtawen 24, sibilyan, mannalon, baro, ken agnanaed iti Ubel, Gawaan, Balbalan. Iti maysa kadagiti nagsasaruno nga operasyon ti Charlie Coy ti 21st IB idi Nobyembre 15, 2004, ni Masadao ket iligal nga inaresto ni **2Lt. Robert Dumpao**, alyas Sulong a CPLA idi, gapu iti panangsuspetsa da kenkuana kas kameng ti NPA.

Ni Masadao ket pinilit nga inkuyog da inggana iti Sitio Gawaan Proper iti panggep nga ibalud isuna idia *command post* da idia Kadamayan, Poblacion, Balbalan. Nalappedan daytoy a panggep babaen iti tulong ti umili ken opisyaes ti barangay a nangpaneknek a ni Masadao ket saan a kameng ti NPA.

Puersado a panangserrek iti balay ken panagtakaw

Idi Nobyembre 16, 2004 iti maysa kadagiti nagsasaruno nga operasyon ti maysa a platoon ti Charlie Coy ti 21st IB, puersado a sinerrek da ti balay ni Ruben Sabado idia Gammalan, Gawaan, Balbalan. Ti operasyon ket indauluan da 2Lt. Ryan Joseph Cayton ken 2Lt. Dumpao. Ni 2Lt. Dumpao mismo ti nangdadael iti diding ti balay tapno makastrek da iti uneg.

Tinakaw da dagiti ramit pangkusina iti daya a balay ken insukat da iti manok a pinulutan da. Adu pay

dagiti prutas ken mulmula ti masa a tinakaw ken dinadael dagiti pasista a soldado.

Saan a damo daytoy a kaso ti panagserrek ken panagtakaw da. Adu pay ti dadduma a kastoy iti napalabas.

Pammutbuteng ken panagpangta

Idi Nobyembre 15-17, 2004 nga operasyon ti Charlie Coy ti 21st IB, nakaro ti pammutbuteng ken panagpangta dagiti pasista a soldado kadagiti umili ken opisyaes ti barangay iti Gawaan, Balbalan.

Naggapu iti mismo a ngiwat ni 2Lt. Dumpao: “No adda manen mapasamak a bira ti NPA iti yunit mi, ipabomba mi ti Gawaan ken pagbalinen mi a dapo ti barangay yo!” Napasindayag pay nga imbaga na, “Imbilin ko kadagiti putot ken kakailiak idia Bugnay (Tinglayan) – no adda dakes a mapasamak kaniak, rauten da dakayo ken amin dagiti tallo a barangay ti tribu a Salegseg!”

Harasment ken pilit a panagpagayd

Idi Disyembre 15, 2004, nag-operasyon ti 14 soldado nga indauluan ni Capt. Leandro Adena, CO ti Bravo Coy ti 21st IB. Kakuyog da ti dua a CAFGU a da Wilson Gupaal ken Julius Banatao. Naggapu da iti *command post* ti Bravo Coy ti 21st IB idia Tappo, Apatan, Pinukpuk. Nagna da idia Abbigoy, Taga, Pinukpuk ken nagturing da iti Bonnong, Wagod. Agarup 11:00 iti aldaw, dimmanon da iti balay da Dionicio Miguel.

Ni Miguel, agtawen 58, mannalon, naasawaan, ken addaan 10 a putot, ket hinaras da. Agdaldalus isuna iti

“ Rumbeng nga agpanawagan ti umili tapno mawaswas dagiti detatsment ken patrol base...”

kamaisan idi inayaban dagiti soldado isuna. Sinuspetsa da nga isuna ni Ka Polo, kabsat ni Dionicio a kameng ti NPA. Kinigkigtot da ti pamilya ni Lakay Miguel. Narespeto a simmungbat ni Miguel a saan nga NPA isuna ken isardeng da koma ti panangbutbuteng iti pamilya na.

Kalpasan na, pinilit da nga inkuyog ni Miguel ken ti maysa nga apo na nga agtawen iti 10 iti operasyon da inggana't nakasubli dagiti pasista a soldado iti *command post* da idia Tappo, Apatan.

Nawayawayaan laeng ken napalubosan ni Miguel ken ti apo na a nagawid idi simmangpet ti dua a kagawad ti Barangay Council, da Rosendo Bakidan ken Juanito Igsot, nga immarayat kadakuada.

Dagiti Adal ken Panawagan

Makita kadagitoy a kaso ti pasista, naranggas, ken napangas a galad dagiti soldados ti 21st IB. Dagiti aramid da ket nayon a pammanek-nek manen a saan nga umili ti pagserserbian da. Umili ti dangdangranan da, butbutngen da, purporsaran da, idadanes da, patpatayen da. Amin dagitoy ket pananglabsing kadagiti pangtao a karbengan ti umili kas nailanad iti *Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law* (CARHRIHL). Ti salsalakniban ti PA ken CAFGU ket ti bulok a sistema ti managgundaway ken manangidadanes a gobyerno nga iturturayan dagiti apo't daga, komprador kapitalista, ken impyeralista.

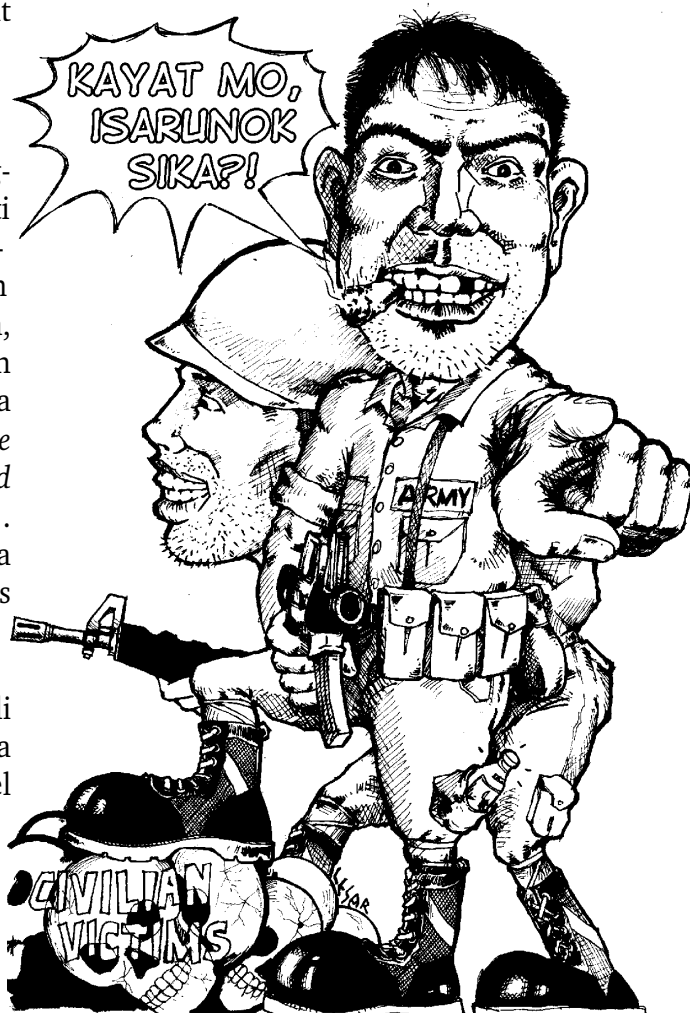
Iti bangir na, makita met ti kinatured ti umili ti Kalinga a mangiruprupir kadagiti pangtao a karbengan da. Makita iti kapadasan da a dakkel ti tulong dagiti lokal nga opisyaes ti barangay tapno masalakniban dagiti karbengan ti umili ken malappedan dagiti abuso dagiti soldado.

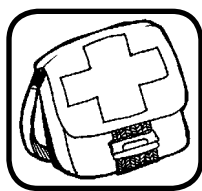
Rumbeng nga itultuloy ti umili nga itandudo ket takderan dagiti karbengan da.

Idarum da dagiti abusado a soldados. Ireport da dagiti kaso kadagiti dyaryo, radyo, ken dadduma pay a masmidya. Alaen da ti suporta dagiti opisyaes ti barangay ken munisipalidad, kasta met ti tulong dagiti abogado, padi, madre, titser, doktor, dadduma pay a propesyonal, ken dagiti organisasyon ti *human rights*. Rumbeng met nga ireport da dagiti kaso kadagiti kakadua nga NPA, ken surotan ti tarabay a naisurat iti Mayo-Hunyo 2004 nga isyu ti *Dangadang*.

Rumbeng nga agpanawagan ti umili tapno mawaswas dagiti detatsment ken *patrol base*, ken pumanaw dagiti militar.

Iti kamaudianan, ti makapaksiat iti pasista a buyot ti bulok a gobyerno ken mangpampek iti reaksyonaryo a turay ket ti armado a panagbaringkuas ti sapasap nga umili. ✎

Meningo coccemia

NAALARMA TI ADU A tattao iti sakit a *meningo coccemia* a nagwaras iti Baguio ken sumagmamano a paset ti Kordilyera idi napalabas a tawen agingga iti panagserrek ti baro a tawen. Ammuen tayo no ania daytoy a sakit tapno maliklikan tayo daytoy.

Ania ti meningo coccemia?

Daytoy ket maysa a sakit a gapu iti bakterya a *Neisseria meningitidis*. Daytoy a bakterya ket kadawyan nga adda iti uneg ti agong, ngiwat, ken karabukob ti tao. Iti ruar dagitoy, saan a mabiag ti bakterya. Agarup dua kada lima a tao (40%) ti populasyon ket *carrier* wenno awit-awit da ti bakterya iti pagangsan ngem saan nga agsakit wenno kasla agpanateng laeng. No daytoy a bakterya ket makastrek iti dara ken agrugi nga umadu, agresulta daytoy iti meningo coccemia. Agbunga daytoy iti nakaro nga impeksyon a saan a kabaelan a depensaan ti bagí, aglalo no nakapsut ti resistensya ti kinaptan na.

Iti agdama, saan pay a natakuatan dagiti doktor ken syentista no kasano a ti bakterya a kadawyan a di mangan-ano ket bigla nga agbalin a makapatay iti dadduma a tao ngem saan iti sabali. Ti meningo coccemia ket maysa iti kapardasan a makapatay nga impeksyon. Iti sumagmamano laeng nga oras a panagadda ti sintomas ket napardas a kumapsut ti kinaptan na. Kadagiti maaddaan ti kastoy a sakit, agarup maysa kada lima a tao (19%) ti matay, wenno ad-adu pay no saan a dagus a makontrol. No sumalpot ti bakterya iti balkot ti utek ken duri, lumteg dagitoy (isu ti maaw-awagan a *meningitis*).

Kasano nga agwaras daytoy a sakit?

Saan a nalaka nga umakar daytoy a sakit kadagiti nasalun-at a tattao. Ti kadawyan laeng a maakaran iti meningo coccemia ket:

- no nakapsut ti resistensyam. Kaaduan kadagiti

makaptan ti kastoy a sakit ket dagiti ubbing gapu ta saan pay a nadur-as ti resistensya da.

- no mabayag a makaabay mo ti tao nga agsakit iti meningo coccemia (agarup uppat nga oras segun iti tantya dagiti doktor). Nalaklaka a maiyakar ti sakit kadagiti lugar a paguummungan ti adu a tattao kas iti agkakabbalay, eskuelaan, dormitoryo, kdp. Saan a basta-basta a masikkarod mo ti meningo coccemia babaen iti simple a panagpasyar laeng iti publiko.
- no direkta a masang-ab mo ti uyek wenno baen ti agsakit wenno *carrier* ti bakterya. Dumanon iti maysa a metro ti kabaelan a gaw-aten dagiti maipugso a bakterya. Isu a rumbeng a kaluban ti agong ken ngiwat no aguyek ken agbaen; ken saan nga agtupra iti kumkumporme;
- no makibisong ka iti agsakit, wenno usarem ti baso wenno kutsara na.

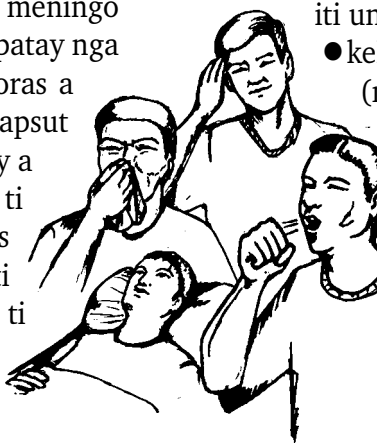
Ania dagiti sintomas na?

Kadawyan a tallo wenno uppat nga aldaw kalpasan a makastrek ti bakterya iti pagangsan, marikna wenno makita dagiti sumaganad a senyales iti uneg ti 24 oras:

- kella a kinaadda ti nangato a gurigor (nasurok 38° C)

- sintomas a kapada ti trangkaso kas iti uyek, panateng, nagatel a karabukob, kdp.

- *rashes* — agrugi iti babassit a nalabaga a batek-batek iti kudil (kasla natudok ti dagum). Saan a pumuraw no maitalmeg. Napardas dagitoy a dumakkel ken lumitem.

- iti dadduma a kaso, adda ti pannakaulaw, panagsarwa, pannakaawan ti puot, sintomas ti *meningitis* kas iti nasikkil a teltel, nakaro a sakit ti ulo, ut-ot iti bukot ken lasag.

No marikna dagitoy a sintomas, dagus nga itaray ti pasyente iti doktor. No saan a dagus a maagasan iti uneg ti 24 oras, rummuar dagiti nakarkaro a sintomas kas kadagiti sumaganad:

- lumawa dagiti batek-batek iti kudil ken agturong iti *gangrene* wenno pannakatay ken panagrupsa nga agrugi kadagiti ramay ti saka ken ima agturong iti dadduma pay a paset ti bagi.
- dagiti lalaem wenno *internal organs* ti bagi ket maperdi wenno matay
- panagdaringungo, panagtupra ti dara, kinaadda ti dara iti isbo
- nakaro a panagbaba ti presyon ti dara, nakapsut a pulso

Dagiti ubbing nga awan pay sangapulo a tawen ket mabalin a matay iti uneg ti 24 oras.

Kasano a maliklikan daytoy?

- Papigsaen ti resistensya ti bagi babaen iti balansyado a taraon, regular a panagehersisyo, naan-anay a panagturog. Makatulong iti resistensya dagiti prutas a nabaknang iti Vitamin C kas iti bayabas, kalamansi, kdp., wenno *ascorbic acid*.
- Liklikan dagiti mangpakapsut iti resistensya ti bagi ken ti pagangsan kas iti panagbartek ken panagsigarilyo.
- Patalinaeden ti kinadalus ti bagi ken ti aglawlaw (panagbuggo, panaginnaw, kdp.)
- Liklikan a direkta a makasangab iti uyek ken baen ti sabali a tao.

Kadagiti kapamilya, kabalay, wenno mangasikaso

iti pasyente, mabalin nga agtomar iti antibiotic kas *prophylaxis* (pananglapped a maakaran). Dagiti laeng posible a nakasang-ab iti bakterya ti rumbeng nga agtomar gapu ta ti saan nga husto a panagtomar iti antibiotic ket mangibunga laeng iti kinaawan epektibidad gapu ta maaddaan resistensya ti bakterya iti daytoy nga agas.

Mabalin nga agtomar iti maysa kadagiti sumaganad nga agas. No adda allergy iti *Penicillin* (kas iti *Rifampicin*), agtomar iti *Ciprofloxacin*.

Agas para iti Agsakit

AGAS	PRESYO	DOSIS	
		NATAENGAN	UBBING
Penicillin (ineksyon)	P20-P200 kada 1,000,000 unit	<ul style="list-style-type: none"> • 250,000-400,000 unit kada kilo ti bagi mabingay iti 4 dosis kada aldaw, iti uneg ti 7 aldaw • 100,000-250,000 unit kada kilo ti bagi mabingay iti 4 dosis kada aldaw, iti uneg ti 7 aldaw 	
Chloramphenicol	P7.50-P40 kada kapsula	75-100 mg kada kilo ti bagi mabingay iti 4 dosis kada aldaw, iti uneg ti 10-14 aldaw	
Ceftriaxone	P266-P808 kada kapsula	100 mg kada kilo ti bagi kada aldaw, iti uneg ti 7 aldaw	

Kasano a maagasan ti meningo coccemia?

Dagus nga ipadoktor ti pasyente. No adayo wenno awan ti doktor, patomaren ti pasyente iti antibiotic. Ti penicillin ti pinakaepektibo nga agas para ditoy. No *allergic* iti penicillin, mabalin a patomaren ti chloramphenicol.

Kadagiti agsakit iti meningo coccemia, agarup uppat kada lima a pasyente (80%) ti makalasat no dagus a maagasan. Kadagiti met makalasat, adda maysa kada 10 a pasyente (10%) ti kadawyan a maaddaan ti permanente a diperensya iti bagi kas iti pannakatuleng, pannakaputed dagiti paset ti bagi a na-*gangrene*, sakit iti utek, kdp.

Kadawyan a ti marigrigat nga umili ti nakaro a madidigra iti sakit a kas iti meningo coccemia. Dagiti met komprador kapitalista ti agganansya iti nangina nga agas. Daytoy ket gapu iti kinarigat ti biag aglalo dagiti masa. Ti inaldaw a pastrek da ket saan nga uman-anay para iti

Prophylaxis para iti na-ekspos

AGAS	PRESYO	DOSIS	
		NATAENGAN	UBBING
Rifampicin	P4-P30 kada kapsula	300-600 mg kada 12 oras iti uneg ti 2 aldaw	<ul style="list-style-type: none"> • Maladaga: 5 mg kada kilo ti bagi kada 12 oras iti uneg ti 2 aldaw • Agtawen iti nasurok 1: 10 mg kada kilo ti bagi kada 12 oras iti uneg ti 2 aldaw
Ciprofloxacin	P12-P77 kada kapsula	500-750 mg maminsan laeng	saan a mabalin

Mayo-Hunyo 2004

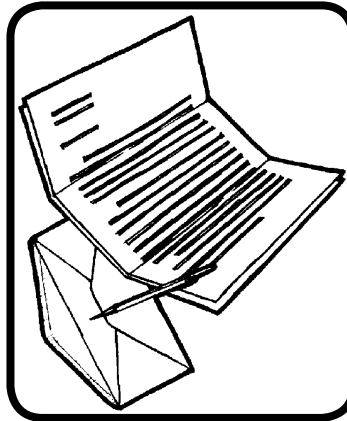
AWAN SERBI TI edukasyon itatta a panawen gapu ta rinibribu ti nakaturpos ngem awan ti pagtrabahuan gapu iti kinabulok ti sistema ti gobyerno isu a rebolusyon ti solusyon tapno ti edukasyon ket pudno nga agserbi iti masa nga umili.

Sandra, WOG-Kalinga

Setyembre-Oktubre 2004

MAYAT AMIN DAGITI linaon daytoy nga isyu ti *Dangadang* ngem ti kamayatan kaniak ket ti “Taktikal nga Opensiba ti LCC” gapu ta nasungbatan met laeng ti kiddaw ti umili ti Kalinga a madusa dagiti 21st IB a berdugo.

Lyn Lyn, estudyante-Kalinga

NANGTED KANIAK ITI adal ken inspirasyon tapno ituloy ti panagtignay laban iti rehimen nga US-Arroyo. Dakkel a pagyamanak iti istap ti *Dangadang* ti panangipaay ti pudno nga impormasyon, nangruna iti panaggungundaway dagiti agar-ari a dasig a manangidadanes.

Kinompletok a binasa amin dagiti artikulo ta ammok a ditoy ko laeng a maammuan dagiti detalyado wenno pudno nga impormasyon babaen iti rebolusyonaryo a dyaryo ti umili.

Nalawag met dagiti termino, nalaka a maawatan, apagkusto met dagiti datos, ken maawatak met dagiti drowing.

Ti kayat ko a matalakay iti sumaruno ket ti datos a bilang ti natay a soldado iti opensiba nga insayangkat ti kakadua nga NPA.

Ka Sapi, mannalon, YOG -Kalinga

KABLAAWAN KAYO AMIN nga istap ti *Dangadang* kiti nabara ken naragsak a kanayon tapno tuloy-tuloy ti panangsango iti nadumaduma a tay-ak ti trabaho para iti rebolusyon.

Amin dagiti linaon ti *Dangadang* ket mayat gapu ta mangted adal, makapadur-as ken makapangato ti moral ken kaammuan dagiti mangbása a kas kaniak, nangruna iti daytoy nga isyu a nakaikabilan ti panangusig ken panangdusa kenni Ernesto Bernal nga arig na ti narungsot nga ayup a kamaten na ti amin a makita na.

Mayat ta naikkan hustisya dagiti niranggasan na a babbai ken umili iti Abra.

Jingky, mannalon, Kalinga

NAIPAKITA ITI “PANANG-USIG ken panangdusa iti kabusor iti dasig” ti kongkreto nga ehemplo ken proseso a dalanen ti kaso a maisampa iti korte ti umili. Naipakita met laeng ditoy ti nagdu-maan ti rebolusyonaryo a korte iti reaksyonaryo a korte. Mayat met ti seksyon medikal ta maammuan dagiti agas ken makatulong iti panangkorektar kadagiti kamali a kaammuan maipanggep iti panagusar iti agas. Makapakatawa met ti komiks nupay iladladawan na ti nakapimpiman a kasasaad ti pagilian ita gapu iti kumarkaro a krisis.

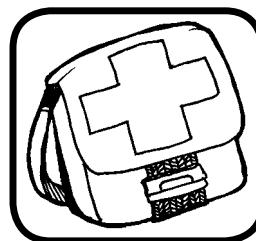
Ka Audrey, NPA-Kalinga

Nobyembre-Disyembre 2004

AGYAMANAK ITI ISTAP ti *Dangadang* iti regular a panangiruar ti dyaryo tayo. Iti panagsangpet ket maladaw sagpaminsan, kaaduan ket nasapa.

Meningo coccemia • tuloy ti panid 6

husto a taraon. Isuda pay ti kadawyan a maipisok iti panagnaed kadagiti nasedsed a balbalay ken nalipit a luglugar, panagtrabaho iti delikado a lugar kas ti basuraan, minas, kdpy. Bassit wenno awan ti it-ited ti gobyerno a serbisyo a pangsalun-at kadakuada. Masansan nga awan ti badyet ti pamilya da para iti doktor ken agas no adda agsakit.

Ti sakit a meningo coccemia ket mangiladladawan iti nakaayay-ay a kasasaad ti gimong a napardas a rebrebbaan dagiti peste nga imperyalista, apo't daga, ken komprador burgesyia. Ti laeng rebolusyon ti makaagas iti kastoy a kasasaad. ✎

Mayat amin a linaon ti *Dangadang*. Kayat ko nga ipalawa ken ipasaknap tayo ti “Relihiyon ken Rebolusyon” a salaysay ni Ka Lucas. Kinapudno na, isu dayta ti napintas a propaganda kadagiti tattao tapno malapdan dagiti pammadakes dagiti kalaban.

Ti kuna tayo, nadagdagsen ngem bantay ti ipupusay ti maysa a rebolusyonaryo a matay para iti pagilian. Ngarud, gapu ditoy iti kada kadua a patayen ti pasista ket rumbeng a mangisayangkat tayo iti lima a sagadsad a taktikal nga opensiba a balligi.

Xerox, mannalon iti tanap-Kalinga

NAPNUAN GAGAR A binasak ti amin nga artikulo daytoy nga isyu nangruna ti abuso militar iti Kalinga tapno maipablaak ti kinadangkok wenno kinaranggas ti 21st IB. Narungrungsot da pay ngem iti ayup ken buwaya, kasta met ti aramid dagiti 77th IB a panangpatay kenni Victor Balais.

Awan sabali a sungbat kadagiti abuso dagiti soldado ti reaksyonaryo no di ti panangpaadu, panangpapigsa iti armado a dangadang, ken naan-anay a suporta ti masa. Marippuog laeng ti bulok a gimong no ti umili ken NPA ket agkaykaysa a lumaban.

Nalaka met a maawatan dagiti termino ken nataraki met dagiti drowing. Husto dagiti datos ken dagiti artikulo.

Kayat ko a matalakay iti sumaruno no mano dagiti rebolusyonaryo ken inosente a sibilyan a pinatay dagiti reaksyonaryo a soldado ken inutil a pulis iti tawen 2004.

Ka Sapi, mannalon, Kalinga

MAYAT UNAY TI panangisalaysay ni Kadua Padi maipanggep iti relihiyon ken rebolusyon. Makatulong unay gapu ta agpayso a masabsabat tayo ti nadumaduma a saludsod maipanggep iti relihiyon

sadinno man a lugar. Agbalin a tarabay iti prop/ed.

Saluduak ni “Ka Awi” iti kinatibker na a nangsango iti tortyur ti kabusor, biag na man ti naibuis. Rumbeng laeng a maibutaktak dagiti abuso militar.

Ka Dimpel, NPA-Kalinga

MAKASANGITAK A NAGBÁSA iti pakaistoryaan ti ipapatay ni Ka Awi gapu iti ranggas militar a maysa a panaglabsing kadagiti pangtao a karbengan isu a madi nga aramid daytoy.

Nasken a madusa dagiti nangpatay kenni Ka Awi tapno marikna da met ti rigat, ken sakit a kas iti inaramid da kenni Ka Awi. Mangted karit kadatayo a masa tapno itultuloy ken umad-adu tayo nga agrebolusyon ken agserbi iti umili.

Sandra, WOG-Kalinga

TI RELIHIYON NGAMIN KET US-USAREN dagiti managgundaway a dasig a mangallilaw iti umili, mangkalub iti kinapudno. Isu a dakkel ti maitulong ti artikulo a “Relihiyon ken Rebolusyon” tapno mangsungbat iti pammadakes a propaganda ti kabusor kontra iti rebolusyon.

Makita met ti kinaranggas ti militar, kas buya ti bulok a gimong, iti kinaawan pulos respeto ken panangbigbig da kadagiti pangtao a karbengan.

Mayat a matalakay iti sumaruno dagiti naadaw nga adal ken nagdur-asan dagiti dadduma pay a larangan nangruna iti gawaing masa.

Ka Ida, NPA-Kalinga

NAKARO UNAY NGA abuso ti inaramid dagiti militar kenni “Ka Awi” isu nga umad-adu ti sumupsuporta iti rebolusyon ken sumamsampa iti hukbo gapu kadagitoy nga aramid ti militar.

Ka Zyrh, NPA-Kalinga

Rali ti Human Rights iti Ilocos, nagballigi

BALLIGI A NAISAYANGKAT ti *Human Rights Peace Caravan* iti Ilocos idi Disyembre 9-10, 2004 a dimmar-ayan ti 450 katao. Indauluan daytoy ti Ilocos Human Rights Advocates (IHRA) ken Stop Exploitation-KMP Ilocos. Timmipon met ti Anakbayan-Ilocos, Gabriela-Ilocos, SILAW (babbai a mannalon iti Ilocos), BAYAN-Ilocos, CEGP, Anakpawis, ken Bayan Muna. Simmuporta ken nagtignay met dagiti dadduma a politiko ken sumagmamano nga opisiales ti lokal a gobyerno.

Ti dua aldaw a caravan ket nagrikus iti nasurok 30 a barangay kadagiti ili ti Sta. Cruz, Sta. Lucia, Candon, Banayoyo, Galimuyod, ken Salcedo. Kalpasan ti martsa ket nagisayangkat da iti rali ken ababa a programa iti mismo a sango ti kampo ti Charlie Company ti 50th IB PA iti Amguid, Candon City tapno idanon ti demanda da a pumanaw dagiti militar babaen

iti “Notice of Eviction”. “Pumanaw kayo a militar ditoy! Pumanaw kayo nga RSOT! Ikkaten yo dagiti kampo ken detatsment yo!” Dagitoy ti impukkaw da kadagiti naklaa a militar. Nasaksian ti tured ken aggilgil-ayab a pungtot ti umili kadagiti panaglabsing ti militar aglalo dagiti RSOT kadagiti pangtao a karbengan ti umili iti Ilocos. Idi rabii ti Disyembre 9, nagpabuya dagiti grupo iti nadumaduma a sine a mangipakpakita kadagiti panaglabsing ti militar kadagiti

pangtao a karbengan. Kabigatan na, nagselebrar da iti maysa a misa.

Ti caravan ken rali ket paset ti tinawen a selebrasyon ti Internasyonal nga Aldaw dagiti Pangtao a Karbengan ken pananglagip kadagiti biktima. Babaen iti selebrasyon, maibutaktak ti naranggas a galad ti rehimen nga US-Arroyo ken masupiat dagiti panangidadanes, panangikuspil, ken panaglabsing na kadagiti pangtao a karbengan. ✎

Pidbak • tuloy ti panid 8

NAREGTA KEN NABARA a kablaaw kadakayo a kakadua iti *Dangadang*. Nauneg a natalakay ti “Relihiyon ken Rebolusyon” ken dakkel a tulong daytoy iti panangilawag iti masa ken tapno mas agbalin a syentipiko ken mapagkaykaysa ti panunot ti masa. Naibutaktak met dagiti abuso militar iti Kalinga ken kasano a sangsanguen ti umili ken NPA daytoy.

Kayat ko met a matalakay dagiti pakpakatawa

a kapadasan dagiti kakadua iti panagtignay da. Agyamanak ta napasas a nakadanon dagiti isyu ti *Dangadang* itatta tapno dagus a matalakay ti masa ken kakadua.

Ka Audrey, NPA-Kalinga

Agyaman ti istap ti *Dangadang* kadagiti kontribusyon ti masa ti Kalinga a P340.00, ken P50 manipud kadagiti estudyante iti Baguio.

✎ **Istap ti Dangadang**

Imperyalista a minas, nagrugin a rumaut

GINATANG TI Ivanhoe Mines Limited ti 12.5% a sosyo iti Lepanto Mining. Agbalor daytoy iti P1.2 bilyon.

Target pay ti Ivanhoe nga agipatakder wenno makisosyo iti dadduma pay a minas ditoy Pilipinas. Daytoy ti impablaak ni Robert Friedland a Chairman ti Ivanhoe.

Ti Ivanhoe Mines Limited ket imperyalista a korporasyon ti minas a nakabase idia Canada. Adda interes na kadagiti minas ti balitok, gambang, ken landok iti nadumaduma a pagilian iti Asia-Pacific, maibilang ti Australia, Kazakhstan, Myanmar, Vietnam, ken South Korea. Iti agdama, adda eksplorasyon na iti balitok ken gambang idia Mongolia ken

China. Agarup \$1 bilyon ti puonan na sadiay.

Segun kenni Cesar V. Purisima (Secretary ti Trade and Industry) ti gapu a naawis iti Ivanhoe a sumrek ditoy Pilipinas ket ti desisyon ti Korte Suprema a nangpasingked iti 1995 Mining Act no sadino a sipapalubos a sumrek dagiti imperyalista ken mangtagikua ti 100% ti minas ken ganansya da. Malaksid ditoy, adda pay insentibo dagiti imperyalista a korporasyon kas iti innem a tawen nga awan ti bayadan da a buwis, tallo a tawen nga awan bayadan da a buwis iti expansion project, 10 tawen nga awan bayadan da a buwis iti export, awan pulos bayadan da a corporate income tax, kdpay.

Makita ditoy ti pannakikumpulot ti gobyerno ka-

dagiti imperyalista ken napalalo a panangtraydor na kadagiti umili a Pilipino. Saan na a pagbayaden ti buwis dagiti ganggannaet a monopolyo kapitalista, bayat a pinadakkal na met ti singiren na a buwis manipud iti umili, kas iti daytoy maudi a pananggato ti Value Added Tax (VAT) kadagiti batayan a gagatangen ti masa kas iti sardinas, asukar, mantika, noodles, kdpay. Awan met ti nasayaat nga ipaay dagiti dadakkal nga imperyalista a minas no di a panagperdi iti kabakiran, bambantay, karayan, ken biag ti umili, bayat nga iyawid dagiti imperyalista ti amin a ganansya. ✎

Umili iti Tuba kontra iti Philex Mines

NAPIGSA A KONKONDENAREN dagiti umili iti Camp 6, Tuba, Benguet ti agtultuloy nga operasyon ti Philex Mining Corporation (PMC) ken kasosyo daytoy nga Anglo-American Exploration (AAE) manipud Nobyembre 2004.

Segun iti umili, "Lima laeng nga indibidwal ti umannugot iti

operasyon ti Philex, isu a masdaaw kami iti agtultuloy nga operasyon da iti bangir ti panangsupiat ti kaaduan kadakami idi naiyaramid ti konsultasyon. Saan da inkankano daytoy a desisyon mi kas lumugar."

Ti pagdanagan ti agarup 6,000 a residente iti ekspansyon ti Philex ket umuna, ti pannakapukaw ti kangrunaan a paggapuan ti danum da gapu ta 150 metro laeng ti kaadayo ti abutan da a daga (drilling site) manipud iti ubbog. Maikadua, ti dakkal a posibilidad a mareggaay ti bantay ken didigra a

masagrap da gapu ditoy. Maikatlo, inkapilitan a mapapanaw da iti lugar no mapasamak daytoy.

Kaaduan a residente ditoy ket pamilya dagiti dati a minero iti Benguet Exploration. Naggapu da iti nadumaduma a lugar iti Kordilyera ken Ilocos ken idia Camp 6 dan a nagnaed sipud nagserra ti Benguet Exploration idi 1990.

Madama ti ekspansyon ti Philex gapu ta asidigen a maibus (no tawen 2011) ti gambang, balitok, ken pirak a minminasen da idia Padcal, Tuba. ✎

Tallo a Panangkablaaw

Drowing ken Daniw ni Ka Pai

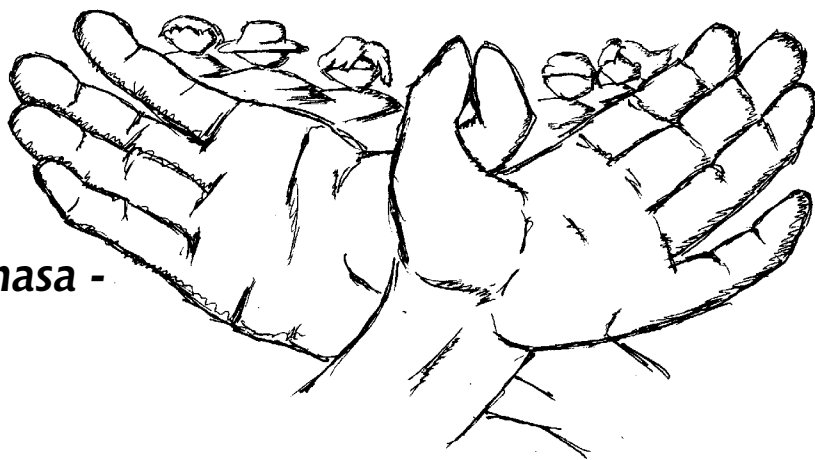
Kadagiti Ina ken Ama -

Ti panagayat tayo
ket awan patengga a pammakada...
Numan pay naginnadayo,
agkakadua tayo
iti agsumbangir nga ungto ti lubong.

Kadagiti kakadua -

Kas iti init a bumangbangon,
apoy a gumilgil-ayab,
beggang a dumardarang...
Agtultuloy tayo a lumaban
ken naparagsit nga agtignay.
Iti sango ti rigat, saan a sumuko,
agultuloy a bumangon ken lumaban.

Para kadagiti naikawar a masa -

Agtultuloy a makaruk-at, umabante
agturong iti tarigagay a wayawaya.